

2. august 2007
NKN-111-00009
bej

Afgørelse
i sagen om fredning af Strandstien langs Ho Bugt i Esbjerg Kommune.

Fredningsnævnet for Ribe Amt har den 28. april 2005 truffet afgørelse om fredning af Strandstien langs Ho Bugt ved Sjelborg. Fredningen erstatter Overfredningsnævnets kendelser af 3. marts 1958 og 20. august 1968. Sagen er rejst af Esbjerg Kommune og Ribe Amt den 5. juli 2000. Ingen lodsejer har nedlagt erstatningspåstande, men alene taget forbehold om at kræve erstatning. Fredningsnævnet har derfor ikke taget stilling til eventuelle erstatningskrav.

Fredningsnævnet har derefter ved afgørelse af 7. juni 2005 præciseret, at Esbjerg Kommune har pligt til at fjerne en færdselshindrende bevoksning på det fredede areal foran ejendommen matr.nr. 6r Sjelborg By, Hostrup, og at Ribe Amt har pligt til at påse, at ejeren overholder fredningsbestemmelserne og fjerner et legehus og noget beplantning, der hindrer færdselen.

Begge afgørelser er påklaget til Naturklagenævnet af ejeren af den nævnte ejendom dels for så vidt angår bestemmelsen i fredningen om Strandstiens forløb over hans ejendom, dels med forslag om, at der for hans regning etableres trappeanlæg ved ejendommens sydlige ende, således at almenhedens færdsel forlægges til stranden, og skrænten i forbindelse hermed kystsikres. Fredningsnævnets afgørelse er ikke påklaget fra anden side.

Det oprindelige fredningsforslag blev fremsat i 2000 og vedrørte et ca. 17 ha stort areal. Det var blandt andet formålet med den nye fredning, at arealerne i princippet skulle bevares i deres nuværende tilstand, at der skulle sikres almenheden ret til færdsel til fods, ophold og badning på hele strækningen, samt at sikre Strandstien, nedgange til stranden og eventuel forlægning af stien. Det var endvidere formålet at få præciseret arbejdsdelingen mellem kommunen og amtet om plejen af området og informationen om området.

Den 19. juni 2002 fremsendte Esbjerg Kommune og Ribe Amt et revideret fredningsforslag for at muliggøre, at Strandstien fortsat kan bibeholdes trods havets nedbrydning af kystskrænterne. Samtidig blev det foreslået at føre Strandstien bagom eksisterende bebyggelser, hvis skrænterne forsvinder.

Yderligere blev det foreslået, at området med de 33 fritidshytter udgik af fredningen, idet der ville blive offentliggjort et forslag til lokalplan for fritidshytterne. Efter planens vedtagelse skulle hytterne lovliggøres efter lokalplanen og bygge Lovgivning samt efter naturbeskyttelseslovens bestemmelser om strandbeskyttelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet har i alt væsentligt taget det reviderede fredningsforslag til følge.

Særligt hvad angår Strandstiens forløb over matr.nr. 6r Sjelborg, Hostrup bemærkes, at Naturklagenævnet ved afgørelse af 24. marts 1999 fastslog, at der består en ret for almenheden til færdsel på det fredede areal foran huset og at amtet som tilsynsmyndighed har pligt til at sikre offentlighedens adgang til og på det fredede areal.

Den 10. januar 2003 stadfæstede Naturklagenævnet en afgørelse fra fredningsnævnet, hvorefter der meddeltes afslag til bibeholdelse af forskellige hindringer for færdselen over ejendommen. Der blev givet påbud om at fjerne en spærring i skellet, beplantning samt terrasse og stensætning langs husets facade.

Fredningsnævnet har efter besigtigelsen konstateret og lagt til grund, at der fortsat er passage mellem bebyggelsen på ejendommen og kystskrænten. Fredningsnævnet udtaler videre, at ifølge fredningsforslaget er arealet på den søværts side af ejendommen omfattet af fredningspåstanden. Da dette areal, der også var omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 20. august 1968, tillige fredes ved denne kendelse, tillægges offentligheden adgang til arealet som nedenfor bestemt.

Fredningens formål er:

at arealerne i princippet skal bevares i deres nuværende tilstand,

at offentligheden sikres ret til færdsel til fods, ophold og badning på hele strækningen,

at sikre Strandstien, nedgange til stranden og en eventuel forlægning af stien.

Af fredningsbestemmelserne skal navnlig fremhæves:

Terrænændringer og kystsikring

Der må ikke foretages afgravning eller påfyldning på de fredede arealer. Undtaget fra forbuddet er dog retablering af skrænter i forbindelse med erosion og havets nedbrydning af skrænterne. Retablering samt beplantning af skrænterne skal ske efter nærmere aftale med kommunen og først efter at amtet har foretaget en vurdering af retablerings- og beplantningsplanerne i forhold bestemmelserne om strandbeskyttelseslinien.

Eventuel fremtidig kystsikring må kun ske efter en plan, der er godkendt af fredningsnævnet samt Kystdirektoratet.

Hverken Esbjerg Kommune eller Ribe Amt er forpligtet til at kystsikre eller foretage genopbygning af skrænter.

Offentlighedens adgang

Færdsel på kystskrænterne og arealer i landbrugsmæssig drift må ikke finde sted. De øvrige fredede arealer er åbne for færdsel til fods, ophold og badning. Hvor det er muligt, er det dog tilladt at anvende kørestole, herunder elkørestole, og trække cykler, barnevogne og lignende.

Offentlighedens adgang til de fredede arealer må ikke forhindres eller vanskeliggøres. Det er tilladt at have en båd uden motor liggende på strandbredden.

Strandstien

Strandstiens nuværende forløb som vist på fredningskortet skal opretholdes ovenfor skrænterne.

Hegn og buske skal fjernes og holdes i en afstand af 1 meter fra Strandstien.

Strandstien og adgange til stien kan forlægges indenfor det fredede område, såfremt fremtidig nedbrydning af kysten nødvendiggøre dette. Ved tilbagerykning af strandstien skal eventuelle hegn fjernes og holdes i en afstand af 1 meter fra stien.

Såfremt Strandstien på grund af fortsat erosion langs kysten ikke kan opretholdes oven for kystskrænterne, skal stien på de nedbrudte strækninger og efter dispensation fra fredningsnævnet forlægges via trappenedgange til stranden.

Der skal etableres et trappeanlæg ved stiadgangen mellem ejendommene Hallumvej 10 og 20 – matr.nr. 6aø og 6r Sjelborg By, Hostrup.

Klagen

Ejeren af matr.nr. 6r Sjelborg By, Hostrup, Hellumvej 20 i Sjelborg, Stig Nielsen kan ikke acceptere, at Strandstien reableres foran ejendommens bygning.

Han har bl.a. henvist til, at det i forbindelse med byggetilladelse i 1997 blev meddelt ham, at stien allerede 3-4 år forinden var ført bag om grunden, og dermed bag om det endnu ikke opførte sommerhus. I den forbindelse havde Esbjerg Kommune etableret rækværk med afmærkning, således at den gående færdsel blev ledt bag om grunden.

Stien var på det tidspunkt ikke længere fremkommelig, hvorfor bevoksningen var meget kraftig, og dele af det oprindelige stiforløb var borte på grund af nedbrydning flere steder. Det var også grundlaget for kommunens tidligere beslutning om, at omlægge stiforløbet bag om grunden. På denne baggrund besluttede klageren at opføre sommerhuset.

Her i 2005 er hele den oprindelige sti mere eller mindre borte, og de vildtvoksende hybenroser har ved naturlig opvækst bredt sig kraftigt. Endvidere hælder grunden ca. 15-20 gr. fra huset til kanten af skrænten.

Klageren finder det derfor ikke ret og rimeligt, hvis stien skal reableres foran sommerhuset, hvad der vil medføre stor ødelæggelse af den naturlige bevoksning. Hertil kommer kommunens tidligere beslutning om at forlægge stien bagom sommerhusgrunden, hvilket på grund af nedbrydning og vildtvoksende hybenroser allerede var foretaget adskillige år før sommerhuset blev opført.

Arealet foran sommerhuset nedbrydes hurtigere og en eventuel sti vil derfor kun have en meget begrænset levetid. Et andet aspekt er fremtidig sikring af sommerhuset mod nedskridning. Efter som sagen om stien har verseret mere end 7 år, har klageren endnu ikke kunnet foretage foranstaltninger, for så vidt angår en fremtidig sikring af sommerhuset. Denne sikring mod nedskridning er absolut nødvendig indenfor ganske kort tid.

Han foreslår i stedet, at der etableres trappeanlæg ved ejendommens sydlige ende, og skrænten i forbindelse hermed kystsikres. Omkostninger i forbindelse hermed tilbydes betalt af klageren.

Bemærkninger til klagen

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité i Esbjerg støtter helt og fuldt fredningsnævnets afgørelse.

Der er tale om et meget langstrakt forløb, hvor fredningsnævnet efter en lang og grundig sagsbehandling er kommet frem til en afgørelse, der falder fint i tråd med Naturklagenævnets tidligere afgørelser vedrørende området. Hensynet til privatlivets fred ved sommerhuset er efter lokalkomitéens vurdering ikke grund til at forlægge stien.

Foreningen kan heller ikke tiltræde forslag om at lægge stien ned på stranden i stedet for på toppen af skrænten, som klageren foreslår. Når der bl.a. er tale om en fredning af hensyn til den storslåede udsigt fra toppen af skrænten, finder foreningen det meningsløst at lægge stien ned på stranden, så længe der er plads foran huset. Man kunne spørge, hvorfor man i så fald i det hele taget skulle have en fredet sti, idet folk jo blot på hele strækningen kan gå på stranden.

Foreningen indstiller derfor, at Naturklagenævnet træffer en hurtig afgørelse og stadfæster fredningsnævnets afgørelse.

Esbjerg kommune har i august 2005 ladet foretage en opmåling af skrænten og det fredede areal foran huset på ejendommen Hellumvej 20, da det tidligere har været usikkert, om der var plads nok til at stien kunne placeres sikkert indenfor det fredede område.

Kommunen har på denne baggrund udtalt, at ved arbejde i sand i udgravninger, hvor der er fare for skred, er det et krav, at der arbejdes med anlæg på 45 grader. Hvis Esbjerg Kommune som fremtidig administrator af fredningen skal garantere, at det er sikkert for offentligheden at færdes på toppen af skrænten, må kravet være, at stien kan anlægges i en sådan afstand fra skrænten, at samme sikkerhedskrav kan være opfyldt, som når der arbejdes med kloakudgravninger.

Opmålingen viser bl.a. fredningsgrænse og sikkerhedsafstand er sammenfaldende. Det kan således efter kommunens opfattelse ikke lade sig gøre at placere stien foran huset og samtidig leve op til gældende sikkerhedskrav, som kommunen er underlagt i andre sammenhænge. Esbjerg

Kommune kan derfor på det foreliggende grundlag ikke anbefale, at stiforløbet reableres vest for Hallumvej 20.

Fredningsnævnet har udtalt, at kendelsen om fredningen af arealerne langs Ho Bugt ikke forudsætter nogen sikkerhedskrav opfyldt, og at der ikke under behandlingen af den seneste sag om fredning af arealerne langs Ho Bugt var rejst tvivl om, hvorvidt det var sikkert at færdes ovenfor blandt andet skrænten søværts huset på Hallumvej 20

Ribe Amt har udtalt, at man er enig med Esbjerg Kommune i, at det vil være uhensigtsmæssigt at fastlægge et stiforløb indenfor det fredede område foran huset på toppen af skrænten.

Besigtigelse

Naturklagenævnets formand har den 25. juni 2007 besigtiget Strandstien ud for ejendommen matr. nr. 6r Sjelborg By, Hostrup By, Hallumvej 20.

Ved besigtigelsen fremgik det, at skrænten foran huset var præget af skred og at skræntoverkanten nu lå i en så kort afstand fra husets vestfacade, at en retablering af stien ovenfor skræntoverkanten selv uden den af kommunen ønskede sikkerhedsafstand ikke ville være hensigtsmæssig. Såfremt den ønskede sikkerhedsafstand skal overholdes, vil stien komme til at ligge umiddelbart langs husets facade.

Der eksisterer en offentligt tilgængelig sti bag om huset på Hallumvej 20, således at der vil være forbindelse mellem Strandstiens sydlige og nordlige dele, uden at det er nødvendigt at etablere nedgange til stranden, for at kunne passere forbi ejendommen.

Afgørelse

Naturklagenævnets formand har på nævnets vegne, jf. naturbeskyttelseslovens § 81, stk. 3, truffet følgende afgørelse:

Det er et af fredningens formål, at sikre Strandstien, nedgange og en eventuel forlægning af stien. Fredningen bør dog ikke være til hinder for, at Strandstien forlægges til den eksisterende sti umiddelbart øst for ejendommen Hallumvej 20, da en retablering af stien langs skrænten på vestsiden af huset vil medføre ulemper og risici i et sådant omfang, at det ikke er rimeligt at pålægge ejendommen en sådan begrænsning.

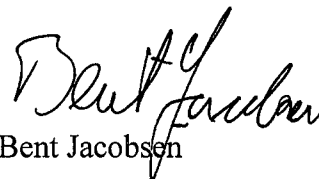
Naturklagenævnet ændrer derfor Fredningsnævnet for Ribe Amts afgørelser af 28. april 2005 og 7. juni 2005 for så vidt angår bestemmelsen om Strandstiens forløb langs ejendommen matr. nr. 6r, Sjelborg By, Hostrup, Hallumvej 20 således, at stien ud for ejendommen forlægges ad den eksisterende sti øst for ejendommen.

Naturklagenævnets afgørelse herom tinglyses på ejendommen.

Lars Busck

Naturklagenævnets formand

Bent Jacobsen

Fredningskonsulent

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.